

Г. С. Лозко

ПОСТХРИСТІЯНСЬКА МОДЕЛЬ НАЦІОНАЛЬНО-ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ МЕТОДОЛОГІЇ

У статті аналізуються глобальні тенденції творення науково-філософської термінології. Звідси випливає, що увесь понятійно-термінологічний та методологічний апарат антиглобальної філософії має бути спрямований на вироблення екзистенційної філософії самозбереження етнічної різноманітності людства.

Ключові слова: антиглобальна філософія, національно-екзистенційна методологія, космос – хаос, правобічна та лівобічна модель, мультирасове суспільство, етнічна гомогенність.

G. S. Lozko

POSTHRISTIAN MODEL OF NATIONAL-EKZYSTENTSYAL METHODOLOGY.

An author analyses the global tendencies of creation of scientifically-philosophical terminology and comes to conclusion, that all concept-terminology and methodological aspect of antiglobal philosophy has to be directed on production of ekzystentsyal philosophy of self-preservation of ethnic variety of mankind.

Key words: antiglobal philosophy, national-ekzystentsyal methodology, space – chaos, right-side and left-side model, multiracial society, ethnic homogeneity.

Прискорення глобальних процесів на початку третього тисячоліття радикально змінює людину і суспільство: оновлення техніки й технологій відбувається швидше, ніж зміна поколінь. Людина не встигає засвоїти загальновідомі істини, як їй уже необхідно змінювати свою поведінку згідно з новими викликами. Водночас, офіційно визнана наука не бажає змінювати своїх ідеологічних, аксіологічних, методологічних і понятійно-термінологічних детермінант.

Неприродне об'єднання етносів із дуже відмінними культурами й ментальністю (мультирасове суспільство), створюване глобалістами на всій земній кулі, є штучним і механістичним, на відміну від природного етносу як суспільного організму. Внаслідок біологічної конвергенції людства та нав'язаних йому “загальнолюдських цінностей”, управління ним стає все легшим, водночас примітивнішим і, по суті, переростає в злочинне.

Вже декілька століть людство є жертвою тотальних ідеологій та поширюваних ними стереотипів мислення, серед яких: сліпа віра у всезагальну рівність (егалітаризм), демократію (для зовнішнього вжитку), всесвітнє братерство народів (ксенофілія), єдиний трансцендентний бог (світові релігії, що прагнуть до злиття в єдину всеземну релігію), наївна віра в “релігію любові” (християнський гуманізм), пріоритет прав людини перед правом нації на існування та ін.

Шляхи історичного розвитку людства сьогодні визначають не мислителі природно складеної національної еліти, як це було в минулому, а міжнародні фінансові структури, масонські ордени, тоталітарні релігійні організації й секти, керовані латентними правителями [1, 4].

Глобальною “наукою” повністю ігнорується той факт, що історія людства є, насамперед, історією етносів. Сьогодні ще дуже мало науковців і державних діячів починають розуміти, що ігнорування етнічними проблемами може стати причиною непоправних втрат і катастроф. Однак і досі небагато науковців наважуються радикально протистояти глобальному пресингу. Альтернативний методологічний підхід до вивчення глобальних проблем, на нашу думку, ґрунтується на природному засадничому принципі: причину всіх політичних, економічних та культурних явищ слід шукати в етнічному (коли скасовано графу національність – це стає все важче). Глобалісти такий підхід одразу оголосять абсурдним. Насправді ж, абсурдність ситуації полягає в тому, що цю аксіому нам постійно приходиться доводити.

Етносам, які прагнуть до самозбереження, насамперед необхідна конкретизація *національного імперативу* як основного аксіологічного принципу. Вперше термін “імперати”в

(від лат. “imperativus” – владний) впровадив німецький філософ Іммануїл Кант, як етичну формулу категоричної дії: чини так, щоб максимум твоєї волі могла стати моральним законом для всіх. Тобто національний імператив є нічим іншим, як категоричним наказом не суто етичного, а насамперед національного чину і дії, спрямованої на самозбереження нації. У цій своїй функції національний імператив детермінує необхідність національно-екзистенціальної методології як природного (іманентного) для кожної особистості способу мислення “у категоріях захисту, відтворення та розвитку нації” [2, 6].

Українська національна філософія вже не раз заперечувала інтернаціональну методологію, засновану на пріоритеті “загальнолюдських цінностей”, однак не була почута. Ось, наприклад, думка філософа Івана Франка: “Все, що йде поза рами нації, се або фарисейство людей, що інтернаціональними ідеалами раді би прикрити свої змагання до панування одної нації над другою, або хоробливий сентименталізм фантастів, що раді би широкими “вселюдськими” фразами покрити своє духове відчуження від рідної нації” [3, 284].

Тавсеж, подекуди час від часу назмінушаленому глобальному стилю життя все виразніше виступає традиціоналізм, що, на перший погляд, виглядає ні чим не виправданим консерватизмом, який часто ототожнюють з “національним романтизмом” або просто “відсталістю”. Глобалісти вже встигли охрестити це явище “контрмодернізмом”, бо його підґрунтям саме у новому онтологічному окресленні стає “Вічне повернення” (Ф. Ніцше) до своїх власних витоків національних пріоритетів, що завжди є виразом природного “інстинкту самозбереження”.

В основі поділу світоглядно-антагоністичних підходів до вирішення сучасних проблем люства лежить споконвічна дихотомія космосу й хаосу, якою б спрощеною не видавалась ця модель сучасним мислителям [4]:

Хаос	Космос
Ліве	Праве
Глобальне (всесвітнє)	Локальне (місцеве)
Інтернаціональне	Національне

Матеріальне	Ідеальне
Бог трансцендентний	Бог іманентний
Світова громадянська релігія	Етнічна, національна релігія

Перелік антагоністичних парадигм можна продовжувати до безкінечності. Філософський закон єдності й боротьби протилежностей покищо ніхто не відміняв. Однак у глобальному світі найчастіше віддається пріоритет “лівобічним цінностям” і фундаментальним засадам хаосу. Причини цього відомі, але вони чомусь “не лежать на поверхні”, не визнаються суттєвими. А саме: кінець будь-якого циклу закономірно тяжіє до хаосу. Наприклад, мультирасове суспільство, нав’язливо пропаговане америнськими глобалістами, ідеально вписується в лівобічну схему хаосу: “однорідний світ змішаних народів”, витворений внаслідок конвергенції (приспособлення до однакових умов існування). Така модель можлива в тому випадку, якщо кожне громадянське (а не національне!) суспільство являтиме собою конгломерат з різних етносів. Тоді стирається етнонаціональна межа між американським і будь-яким іншим суспільством, кожне з яких стане мультирасовим. Отже, всі суспільства становитимуть хаотичну суміш безнаціональних “біороботів”.

Правобічна модель, логічно, виглядатиме як “різнорідний світ однорідних етносів”. Слід враховувати, що поліетнічне (мультирасове) суспільство суттєво відрізняється від моноетнічного (гомогенного) суспільства своєю якістю. Мультирасове суспільство – це штучне (політично цілеспрямоване) поєднання, що являє собою “механізм” на відміну від природної етнічно гомогенної спільноти людей, яка завжди є “організмом”. У цій моделі “механізм” є лівобічним, а “організм” – правозасадничим принципами. Мультирасове суспільство позбавлене національної самосвідомості.

Вагому роль у цьому глобальному міксері відіграють світові інтернаціональні релігії, в яких усереднюється як сама особистість, так і все суспільство, нівелюються їхні самотні витокові цінності та мораль.

Світові релігії зробили об’єктом обожнення людину (історичну особу, пророка, “сина Божого”) замість Бога-природи, якого

шанували наші предки. Таким чином, історичність релігії (життя пророків і святих) доцільно розглядати як лівобічну матрицю, на противагу правій міфологічній релігії, яка давала не просто знання окремих фактів історії, а відкривала закономірності життя природи і Всесвіту. В етнічних природних релігіях духовними орієнтирами завжди виступали животворні сили Природи, які є іманентними – розлитими в усьому живому. Людина вважала себе сином Бога, який вільно спілкується зі своїм космічним праотцем, власне Природою. Світові релігії винесли бога за межі природи, зробили його трансцендентним, недоступним пугалом для людини, перетвореної на “раба божого”.

У цілому, визнаючи екологічну ідею складовою української національної ідеї [5, 465], теоретики цієї галузі мають дуже обмежену обізнаність як із християнським (по суті, споживацьким) ставленням до навколишнього світу, так і з язичницькими нормами взаємодії людини з обоженною природою (симбіозом).

Зв'язок людини з Батьківщиною (рідною землею і її природою) має містичний, ірраціональний характер. Цей природний феномен не може бути витіснений ніякими матеріалістичними щепленнями, доки етнос зберігає свою гомогенність. Ідеали збереження рідної природи збігається з ідеалами етнорелігійного відродження – священного ставлення до Землі-Матері та Батька-Неба (Всесвіту). Саме язичницьке обоження рідної землі, починаючи з особистісного рівня і до загальносуспільного (державного), може стати гарантом етнічної безпеки, під яким потрібно розуміти якісно відмінне ставлення до природних багатств, включаючи й раціональне природокористування, і природовідтворюючі технології.

Вже мислителі кінця XIX – XX ст. вказували на необхідність верифікації християнства. Український філософ Григорій Сковорода зробив це ще століттям раніше: “Правильне слово, що цар і суддя ізраїльський, а християнський Бог є Біблія. Та цей Бог наш спершу на єврейський, потім на християнський рід незліченні й жахливі навів забобонів паводки. Із забобонів народилися нісенітниці, секти, суперечки, ворожнечі міжусобні й дивні, рукопашні й словесні війни, дитячі страхи тощо...

Немає більш жовчного й твердішого марновірства” [6, 9].

Чи є національний імператив у християнстві? Є, але не український, а єврейський. Чи приходив Ісус до українців? Усі євангелії свідчать, що він проповідував тільки в Ізраїлі, ходячи по синагогах: “Я посланий тільки до овечок загинутих дому Ізраїлевого” [Матвія: 15:24]. Щоправда, відносно віддалених у часі племен предків слов’ян, в тому числі й українців (гетитів), Біблія має цілком конкретні накази. Як писав професор В. Шаян: “Назву “гетити” стрічаємо в Біблії серед списку народів, що їх треба цілковито знищити так, щоб навіть їхнє ім’я не залишилося в історії” [7, 3].

Яка ж головна заповідь Ісуса? “Ісус відповів: “Перша: Слухай, Ізраїлю, наш господь бог – Бог єдиний!” [Матвія: 12:29]. Нав’язавши всьому світові “свого бога єдиного”, юдаїзм виконує свій національний імператив. Ніякими алегоріями, ніякими “символами”, чи “фігурами” (Г. Сковорода) не можна прикрити відверто нацистської ідеології Біблії та її людиноненависницьких наказів супроти інших неюдейських народів.

Леся Українка писала: “наступить той бог єдиний нам усім на шию, мов східний деспот” (“Руфін і Прісцила”). Про це писали відомі філософи: І. Кант, Є. Дюрінг, Е. Ренан, Ф. Ніцше та багато інших. Зокрема, Л. Фейербах у своїй праці “Сутність християнства” (1841 р.) писав: “Іудейство є світовим християнством, а християнство є світовим іудейством”. Про успішність впровадження в життя такого національного імперативу свідчить уся історія Ізраїлю, який майже з нуля віродив і свою державу, і свою мову, що стало можливим тільки завдяки власній етнічній релігії (юдаїзму), що зберігала окремих представників етносу в розсіянні серед інших народів цілі тисячоліття як єдиний етнорелігійний організм.

Чи мають право сьогодні українці мати свою власну рідну релігію на своїй рідній землі, передану рідною мовою? Християнізоване українське суспільство і держава, що стрімкими темпами зрощується з панівною церквою, нині піддає остракізму власну націотворчу ідеологію, складовою якої є й рідна духовна система наших пращурів. Цей парадокс також засвідчує успішність глобальних програм зомбування за-

собами світової релігії. Християнізована людина робиться “сліпою й глухою”, закритою до розуміння цілком очевидних речей: християнство – релігія для рабів. Апогей християнської епідемії досяг критичної межі – це не тільки зрощення церкви з державою (всупереч ст. 35 Конституції України), а й впровадження дисципліни християнська етика в навчальний процес загальноосвітніх шкіл та вищих навчальних закладів. Примусова християнізація населення, крайній прояв релігійних почуттів, нав’язування певних релігійних доктрин – це все ознаки релігійної епідемії та релігійного фанатизму. Тому й досі наукова верифікація християнства на державному рівні залишається табуованою темою.

Державними адміністраціями Львівської, Івано-Франківської, Тернопільської областей та їхніми управліннями освіти розроблені програми й методичні посібники з християнської етики для 1–11 класів загальноосвітніх шкіл. У педагогічних вузах України навчають учителів християнської етики, у деяких школах цю дисципліну читають пастори місцевих церков.

У цих програмах для першокласників рекомендується вивчати “християнський символ хрест і необхідність пошани хреста”. Зрозуміло, що вчителі подадуть його не як шибеницю, на якій страчували злочинців у Римській імперії, а як священний символ “спасіння”, що привчає дітей до покори, страху смерті, пасивності в житті. Всі знають про розп’яття єврея Ісуса, та мало хто з нащадків Руси (українців) чув, як через п’ять століть після Ісуса готами був розп’ятий руський князь Бож зі своїми синами та 70-ма руськими старійшинами, які чинили спротив насильницькій християнізації слов’ян.

П’ятикласників навчають християнської моралі, яку в Біблії годі шукати. Знову ж таки моралізаторство вчителя або священика не торкнеться безпосередньо біблійних зразків (як наприклад, проституція Сарри, сутенерство Авраама, злягання дочок Лотових зі своїм батьком та ін.), а буде мудрствовати навколо загальних правил поведінки зовсім не біблійного походження. Восьмикласникам пропонується вивчати святкування суботи в Старому заповіті, тобто єврейського народного звичаю, однак українських народних звичаїв учні

не вивчатимуть через скасування курсів народознавства та українознавства. Не вивчає наша шкільна й студентська молодь ні Кобзарєвої “Марії”, ні “наробив ти, Христе, лиха”, ні замовчуваних творів Лесі Українки (“На полі крові”, “Руфін і Прісцила”), ні Франкового “Біблійного оповідання про сотворення світа в світлі науки”, ні Шаянових праць “Біблія як ідеологія”, “Проблема української віри”, ні інших творів, написаних з погляду саме українського національного імперативу. Чому? Та дуже просто: бо вони не відповідають духові християнської аксіології – виховання покірних рабів “богобраного народу”.

Нині відродження етнічних релігій – найбільш радикальна новаторська спроба узгодити життя етнічних спільнот з їхніми природженими (автохтонними) духовними системами. Етнорелігійний ренесанс – один з небагатьох духовно-культурних рухів нашого сьогодення, який може стати альтернативою глобалістичному релігійному засиллю іноземних місій і церков, нівелюючих національну різноманітність людства. Урядам усіх держав було б доцільно підтримати цю поки що стихійну ініціативу власних народів, однак більшість їх продовжує йти на поводу глобальних маніпуляторів.

Концепція релігійного етніцизму, що нині відома лише вузькому колу фахівців-релігієзнавців, викликана прагненням протистояти глобальному біблійному супернаціоналізму. За останнє десятиліття в Україні сформувався новий напрям досліджень, спрямований на вивчення етнології релігії. Етнорелігійний ренесанс викликав до життя і нові форми й методи його вивчення.

Однак часто в працях сучасних етнологів натрапляємо на пропаганду так званих “емпатичних методів дослідження етнічних культур”. Емпатія – від гр. “*empatos*” – здатність співпереживати, проникнувшись чиймись емоціями чи розумінням ситуації. На думку західного етнолога К. Роджерса, “емпатичне розуміння полягає в проникненні у чужий світ, умінні релевантно увійти в феноменологічне поле іншої людини, всередину його особистого світу значень”. Російський етнолог С. Лурьє доповнює цю думку: “Дослідник мусить навчитись бачити

очима досліджуваного етносу” [8, 429]. Така методологія напевно розрахована на наївних етніків, але далеко не кожен чужинський дослідник добросовісно виконуватиме свій обов’язок з науковою, а не політичною метою.

Як слушно зауважив А. Іванов: “Не буває “духу”, який переноситься іншими засобами, крім того, що передається через кров. Дух народу одної крові, сприйнятий народом іншої крові, це вже інший дух” [9, 37–38]. Чи маємо ми право сьогодні говорити про цілеспрямовану гуманітарну стратегію вивчення етносів заради чистої науки? Крім того, в наш час, коли програма глобальних “етнологів”, і навіть цілих етнологічних інститутів відверто спрямована на винищення автохтонних етносів та “розчистку” їхніх споконвічних територій. Американці вже навіть не приховують своїх планів, розроблених Сайрусом Венсом та схвалених держдепартаментом США, що, по-суті, можуть бути кваліфіковані як неоголошена “війна за ресурси в ХХІ ст.” [10, 11].

Наприклад, у Москві створено спеціальний науково-дослідний (?) Інститут етнології та антропології, що вивчає “етнорелігійну загрозу” [12]. Цілком природно, що серед співробітників цього інституту більше “інтернаціоналістів”, ніж етнічних росіян. Вони здійснюють “исследования по прикладной и неотложной этнологии” в усіх колишніх советських республіках, вивчають “неоязычество и истоки национализма”. Відродження рідної віри непокоїть їх як ідеологія, що здатна “мобілізувати маси на політичні дії”. Наприклад, співробітник цього інституту В. Шнірельман вважає, що українське язичництво є нонсенсом, “парадоксальним явищем” у сучасному релігійному процесі. Однак він збирає відомості про язичників, щоб знати, “якого роду дії можуть мати місце, і проти кого вони можуть бути спрямовані?” [13, 7]. Отож “наукова” (читаймо “політична”) методологія подібних закладів цілком прозора, як і їх господарі, що фінансують подібні дослідження.

Тому ми переконані, що наша власна національно-екзистенціальна методологія, яка дозволяє розглядати етнічні феномени з погляду національного імперативу, як феноменальне прагнення етніків до порятунку свого етносу засобами власної

етнічної культури та релігії, захисту її від глобальних універсалистських доктрин, спрямованих на асиміляцію і депопуляцію всіх народів Землі. Така методологія має бути спрямована на культивування національного способу мислення й діяльності.

Усі форми подачі інформації, які мають свої “жанрові” особливості, мають бути об’єднані в цілісну герменевтичну систему за принципом фактичної кумуляції – нагромадження відомостей (емпіричного матеріалу) і тільки за наявності самодостатнього або надлишкового фактажу (власне “концентрації енергії спрямованого вибуху”), матимемо право для висновків, типізації та узагальнень. Отже, індуктивний метод нині має превалювати над дедуктивним, за яким зазвичай нав’язувані стереотипи мислення вкладають у “прокрустове ложе” глобальної ідеології. А національна вербально-ідеологічна структура повинна відображати понятійно-категоріальний апарат з погляду не глобального, а національного імперативу.

Традиційний (читаймо “радянський”) принцип науковості має на меті використання дослідником наукових знань і виключення будь-яких суб’єктивних, інтуїтивних проявів (інтуїція включається лише тоді, коли є суттєвий брак інформації). Тому тривалий час, подекуди й нині, у науці превалювали методології так званої “неупередженості, незаангажованості” темою. Таким чином, дослідник мусив утримуватися від власного коментування тих чи інших явищ, а їх оцінка здійснювалась лише в межах загальноприйнятих парадигм. Наприклад, дослідники ХІХ ст., навіть не будучи заангажовані християнством, все ж були вимушені стверджувати його “загальнолюдську цінність”, а вчені ХХ ст., навіть будучи віруючими людьми, переважно аналізували релігійні явища під атеїстичним кутом зору. І ті, й інші були нещирими.

Сьогодні виробляється якісно нова форма подачі інформації та її осмислення. Прецедент такої методології чи не вперше запропонував відомий російський філософ А. Лосєв. Так, у праці “Діалектика міфу” він писав: “Не знаючи, що таке міф сам по собі, не можемо говорити про його життя в тому чи іншому іноприродному середовищі. Треба спочатку стати на точку зору самої міфології, стати самому міфічним суб’єктом. Треба

уявити, що світ, в якому ми живемо й існують всі речі, є світ міфічний, що взагалі на світі й існують тільки міфи. Така позиція відкриє сутність міфу як міфу” [14, 395].

Оскільки всякий науковий пошук і становлення нового погляду на явища життя завжди супроводжуються деградацією віджилих форм і парадигм, то науковця не повинно лякати руйнування віджилого, та ще й чужорідного взірця, бо завжди ми маємо чим його замінити. Відторгнення старих уявлень завжди супроводжується створенням зародків нового світогляду, які визрівають довгий час приховано.

Експансія глобальних “цінностей”, що ґрунтуються на догматах світових релігій на всіх континентах Землі, очевидно, досягла критичної межі. Мета так званих “загальнолюдських” релігійних доктрин стає все очевиднішою завдяки доступності інформації про неї. Теоретичні розробки давніх і сучасних мислителів отримують нове осмислення. Отже, увесь понятійно-термінологічний та методологічний апарат антиглобальної філософії має бути переосмислений і спрямований на вироблення власної екзистенційної філософії самозбереження ентічної різноманітності людства.

На основі постхристиянської моделі національно-екзистенційної методології належить розробити ефективну модель національно-культурної стратегії, яка б забезпечила самозбереження національної самотності. Основні етапи цієї роботи:

1. Вироблення методології верифікації християнства з погляду традиційних духовних, світоглядних і звичаєвих засад, включення до цієї системи усіх наукових, мистецьких, культурних здобутків нації.

2. Створення на цій основі власної національної методологічної матриці для осмислення української історико-етнокультурної дійсності.

3. Вироблення власних аксіологічних детермінант та методології українського національного імперативу.

Література:

1. Сенченко М. І. Латентні структури світової політики: Нариси з конспірології. – К.: МАУП, 2003.

2. Іванишин В. Нація. Державність. Націоналізм. – Дрогобич: ВФ “Відродження”, 1992.
3. Франко І. Зібрання творів: у 50 т. – К.: Наукова думка, 1986. – Т. 45.
4. Лозко Г. Етнологія України. Філософсько-теоретичний та етнорелігієзнавчий аспект. – К.: АртЕК, 2001.
5. Мала енциклопедія етнодержавознавства. НАН України. Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького; Редкол.: Ю.І. Римаренко (відп. ред.) та ін. – К.: Генеза, Довіра, 1996.
6. Сковорода Г. Твори в 2-х томах. – К.: Обереги, 2005. – Т. 2.
7. Шаян В. Біблія як ідеологія. – Лондон: Ордн, 1970.
8. Лурье С. В. Историческая этнология. – М., 1997.
9. Иванов А. Голос в пустыне. – М., 2005.
10. Сенченко М. І. Суспільство знищення – стратегічна перспектива “демократичних реформ” // Дніпро. – 2005. – № 5–6.
11. Білорус О. Глобалізація і соціальна доля людини в ХХІ столітті // Київська старовина. – 2002. – № 1.
12. Рыжакова С. И. Dievturība. Латышское неоязычество и истоки национализма. Исследования по прикладной и неотложной этнологии. – М.: Институт этнологии и антропологии, 1999. – Документ № 121.
13. Неоязычество на просторах Евразии. Составитель сборника В. Шнирельман. – М., 1999. – 179 с.
14. Лосев А. Ф. Диалектика мифа // Из ранних произведений. – М., 1990.